

บันทึกข้อความ

เรื่อง กิจการทำเรือแห่งประเทศไทยเป็นกิจการสาธารณูปโภคตามนัยมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ.๒๔๙๙ หรือไม่

เสนอ เลขาธิการฯ

ตามที่ได้มีคำสั่งให้ข้าพเจ้าร่วมกันพิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นนั้นข้าพเจ้าได้พิจารณาปัญหานั้นเสร็จแล้ว และเนื่องจากได้มีความคิดเห็นแตกต่างกันบางประการ จึงขอเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับปัญหาที่ว่า กิจการทำเรือ ฯ เป็นกิจการสาธารณูปโภคตามนัยมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ.๒๔๙๙ หรือไม่นั้น ข้าพเจ้าเห็นพ้องต้องกันว่า เป็นกิจการสาธารณูปโภคตามความหมายธรรมดา คือตามความหมายของพจนานุกรม และตามความหมายของกฎหมาย คือ ตามพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างการทำเรือกรุงเทพ พ.ศ.๒๔๘๐

(๒) สำหรับปัญหาที่ว่า เมื่อเป็นกิจการสาธารณูปโภคแล้ว จะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือไม่ ในเรื่องนี้ได้มีความเห็นแตกต่างกันบางประการ กล่าวคือ

ก. นายอุทัย วิเศษสมิต ในฐานะผู้ร่างพระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ.๒๔๙๙ ได้ชี้แจงให้ทราบถึงเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๒๐ ว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับคำว่า “กิจการสาธารณูปโภค” นั้น ผู้ร่างประสงค์จะให้หมายถึงกิจการสาธารณูปโภคตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ.๒๔๗๑ ซึ่งได้แก่การรถไฟ รถราง ขุดคลอง เดินอากาศ ประปา ชลประทาน โรงไฟฟ้า เท่านั้น ถ้านอกเหนือไปจากที่ระบุไว้แล้ว ย่อมอยู่ในความหมายของคำว่า กิจการอื่น ซึ่งจะต้องกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ฉะนั้น เมื่อกิจการทำเรือฯ มิได้ถูกระบุไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายฯ แล้ว ก็จะต้องถือว่าเป็นกิจการอื่นที่จะต้องกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ข. นายเสก บุนยัษฐิติ และนายสมภพ โทตระกิตย์ มีความเห็นพ้องต้องกันว่า เมื่อพิจารณาถ้อยคำของมาตรา ๑๒๐ เฉพาะข้อความที่ว่า “ในกรณีที่มีข้อพิพาทแรงงานเกี่ยวกับกิจการสาธารณูปโภคหรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” จะเห็นได้ว่า คำว่า “ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” นั้น แต่งเฉพาะคำว่า “กิจการอื่น” เท่านั้น ไม่ขยายไปถึงคำว่ากิจการสาธารณูปโภค ฉะนั้น เมื่อกิจการใดมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภคแล้ว ก็ไม่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และสำหรับความเห็นที่ว่า คำว่า “กิจการสาธารณูปโภค” ตามมาตรา ๑๒๐ หมายถึงกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขาย พ.ศ. ๒๔๗๑ นั้น มีความเห็นว่า จะตีความเช่นนั้นมิได้ เพราะเมื่อพระราชบัญญัติแรงงานฯ ไม่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า ให้มีความหมายตามพระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ.๒๔๗๑ แล้ว ก็จะต้องถือว่ามีความหมายธรรมดาตามความหมายของพจนานุกรมและตามหลักธรรมศาสตร์ บทนิยาม

ของกฎหมายใด ก็ใช้เฉพาะกฎหมายนั้นเท่านั้น กิจกรรมใดจะเป็นสาธารณูปโภคตามนัยมาตรา ๑๒๐ หรือไม่นั้น ย่อมจะต้องพิจารณาตามความหมายธรรมดาเป็นกรณี ๆ ไป ฉะนั้น จึงเห็นว่า กิจกรรมทำเรือแห่งประเทศไทยเป็นกิจการสาธารณูปโภคตามมาตรา ๑๒๐ และไม่จำเป็นต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(ลงชื่อ) สมภพ โหตระกิตย์

(ลงชื่อ) อุทัย วิเศษสมิต

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ

๓๐ เมษายน ๒๕๐๐